

PHILIP MORRIS
INTERNATIONAL

ALLIANCE FOR
WATER STEWARDSHIP

GOSPODARKA WODNA

PHILIP MORRIS

Sierpień 2024

Woda jest jedną z bardziej rozpowszechnionych substancji w przyrodzie i tym samym najważniejszym zasobem naturalnym, który jest niezbędny do funkcjonowania ekosystemu, społeczeństwa, gospodarki. Bez wody nie ma życia na Ziemi – jest ona w 71 proc. pokryta tym zasobem! Dlatego tak ważne jest jej oszczędzanie oraz dbanie o to, by jej nie zanieczyszczać. Od tego zależy nasza przyszłość!

Cele zrównoważonego rozwoju ONZ nie pozostawiają wątpliwości co do znaczenia wody – zarówno bezpośrednio, patrząc na cel nr 6 – Czysta woda i warunki sanitarne, jak i pośrednio w celach takich jak nr 13 – Działania w dziedzinie klimatu, oraz nr 15 – Życie pod wodą.

Dowody przemawiające za tym, jak istotna dla wszystkich na świecie jest woda oraz to, że coraz częściej dostrzegamy problemy z nią związane, mówią same za siebie:

- W ciągu ostatniej dekady Światowe Forum Ekonomiczne umieszczało zagrożenia związane z wodą wśród pięciu najważniejszych na świecie w swoim corocznym raporcie Global Risks Report (SIWI, 2020).
- Zmiany klimatyczne wywołują intensyfikację obiegu wody w przyrodzie. Tym samym przynosi to więcej intensywnych opadów deszczu i związane z nimi powodzie, a także coraz bardziej intensywne susze w wielu regionach (IPCC, 2021).
- Według raportów UNICEF oraz WHO około 2,3 mld ludzi na świecie nie ma w domu mydła i wody do mycia rąk (WHO/UNICEF 2021).
- Od 1970 r. wielkość populacji gatunków słodkowodnych spadła średnio o ok. 84 proc. (WWF Living Planet Report, 2020).

Powyższe fakty nie pozostawiają cienia wątpliwości, jak istotnym tematem jest dbanie o zasoby wodne, a także zainteresowanie wyzwaniami oraz zagrożeniami, które dotyczą gospodarki wodnej w danym regionie.

Na to wyzwanie odpowiedziała też firma Philip Morris International, która w 2017 r. wprowadziła do swoich

głównych filarów zrównoważonego rozwoju certyfikat Alliance for Water Stewardship (AWS). Ambicją firmy jest, by do 2025 r. certyfikować standard we wszystkich naszych zakładach. Krakowska fabryka była jedenastym zakładem PMI na świecie i drugą firmą w Polsce, która otrzymała w 2020 r. certyfikat AWS. Jest to dla nas ogromne wyróżnienie, ale też zobowiązanie. Rok 2023 był dla nas wyzwaniem, ponieważ przystąpiliśmy do audytu recertyfikującego. Z uwagi na fakt, że uzyskany certyfikat standardu AWS jest ważny przez trzy lata, w zeszłym roku pozytywny wynik audytu pozwolił nam zachować certyfikat i odnowić jego ważność na kolejne trzy lata.

Wdrożenie oraz utrzymywanie standardu AWS w krakowskiej fabryce pozwala na rozsądne zarządzanie wodą oraz wdrażanie rozwiązań pozwalających zaoszczędzić wodę w prowadzonych procesach produkcyjnych, ale również poprawić jakość ścieków, jakie są przy tym wytwarzane. Standard ten umożliwi szeroką współpracę z interesariuszami, daje podstawy do rozmów i pozwala analizować zagrożenia dotyczące gospodarki wodnej w naszym regionie. Naszym celem jest nie tylko oszczędzanie wody w procesach produkcyjnych – staramy się również łagodzić nasz wpływ na środowisko wodne, dbając o bioróżnorodność czy edukując naszych pracowników w tematach dotyczących środowiska i nie tylko.

Przekazujemy w Twoje ręce Raport Wodny, w którym mamy zaszczyt i przyjemność dzielić się swoimi działaniami i doświadczeniami, wierząc, że niektóre z nich mogą zainspirować albo znaleźć bezpośrednio zastosowanie także w innych organizacjach. Gorąco zachęcamy do współpracy przy projektach. Razem możemy więcej!

Staramy się, by działania, które podejmujemy, odpowiadały na zagrożenia w naszym regionie. Dzięki narzędziom takim jak Water Risk Filter mamy możliwość ich identyfikacji. Naszym największym problemem w regionie jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych – niestety jakość wód w rzekach i jeziorach w naszym kraju jest klasyfikowana jako wysokie zagrożenie. Kolejne sklasyfikowane ryzyka w naszym regionie zostały przedstawione w tabeli obok. Wspomniane ryzyka są wskazywane i omawiane wspólnie z naszymi interesariuszami podczas spotkań Sojuszu na rzecz Gospodarki Wodnej.

RYZIKO	POZIOM ZAGROŻENIA
Zanieczyszczenie wód powierzchniowych	Wysokie ●
Powodzie	Średnie ●
Pogorszenie ekosystemu	Średnie ●
Susze	Średnie ●
Obciążenie zużycia wody	Małe ●
Dostęp do urządzeń sanitarnych i bezpiecznej wody pitnej	Bardzo małe ●

Od 2019 r. w krakowskiej fabryce pracuje lokalny zespół standardu AWS pod wodzą menadżera ds. zrównoważonego rozwoju oraz liderki projektu.

W składzie zespołu znajdują się specjaliści z różnych działów takich jak: Primary (dział przygotowania tytoniu do produkcji), Facility (dział utrzymania budynku i instalacji i mediów), General Services (dział zajmujący się świadczeniami dla PMI usługami, tj. stołówka, pranie ubrań roboczych czy utrzymanie terenów zielonych), Komunikacja Wewnętrzna oraz External Affairs i przedstawiciel spółki Philip Morris Tobacco Sp. z o.o. (zajmującej się kontraktacją tytoniu do produkcji i współpracą z plantatorami tytoniu).

Monitorujemy nasze zużycie wody oraz identyfikujemy obszary, w których możemy wdrażać nowe rozwiązania lub udoskonalać te już wprowadzone, aby zadbać zarówno o jakość ścieków, jak i zaoszczędzić wodę, która jest zużywana w procesach produkcyjnych naszych produktów.

Poniżej przytaczamy kilka przykładów projektów techniczno—inżynierskich, które realizujemy:

1. Wdrożenie procesu mycia aparatów klejowych w maszynach myjących w obiegu zamkniętym.
2. Wykorzystanie wody z odzysku ciepła z suszarki do urządzenia mokrego odpylania w jednej z linii działu Primary.
3. Redukcja zużycia pary na potrzeby przygotowania krajanki tytoniowej.
4. Wymiana kluczowych odwadniaczy instalacji pary wodnej na nowoczesne wykorzystujące efekt Venturiego.

OSZCZĘDNOŚĆ WODY

CELE VS. OSIĄGNIĘCIA

W zeszłorocznym Raporcie Wodnym deklarowaliśmy, że do 2024 r. dążymy do zmniejszenia zużycia wody o 20 proc. w stosunku do roku 2020 (mówiąc o wodzie, którą zużywamy do procesów produkcyjnych).

Na jakim jesteśmy etapie?

Porównując dane na koniec 2023 r. z danymi z 2020 r., nasze zużycie wody zmalało o **19 %** !

W 2023 r. zużyliśmy o prawie 12 tys. m sześć. wody wodociągowej mniej niż w 2022 r., 54 proc. stanowi redukcja zużycia wody kierowanej do procesu produkcji naszych wyrobów.

Zużycie wody w procesie monitorujemy również we wskaźniku przeliczonym na milion wyprodukowanych papierosów.

2021   2022   2023   2024

2,79*

2,37*

2,58*

2,44

2,81*

* m³ / mln papierosów

Rok 2023 zakończyliśmy ze wskaźnikiem zużycia wody 2,44 m³/mln papierosów, co jest osiągnięciem lepszym niż zakładany cel 2,58 m³/mln papierosów.

Nasz cel na 2024 r. to zużycie na poziomie 2,81 m³/mln papierosów. Jest on wyższy niż w 2023 r., co wynika z tego, że nasza krakowska fabryka jest w trakcie transformacji z fabryki konwencjonalnej na dualną, produkującą także nowatorskie wyroby tytoniowe stanowiące lepszą alternatywę dla dorosłych palaczy – co powoduje dołączenie nowych procesów.

PROJEKTY WODNE W PMPL

KONCENTRUJĄ SIĘ NA PIĘCIU WYNIKACH AWS:

**DOBRE
ZARZĄDZANIE
WODĄ**

**ZRÓWNOWAŻONY
BILANS WODNY**

**DOBRA JAKOŚĆ
WODY**

**BEZPIECZNA SANITACJA
WODY I HIGIENIA
DLA WSZYSTKICH**

**WAŻNE OBSZARY
ZWIĄZANE Z WODĄ**

DOBRE PRAKTYKI

Odnawianie miejskich łąk kwietnych

Wspólnie z Zarządem Zieleni Miejskiej udało nam się odnowić 1,5 ha miejskich łąk kwietnych, co miało pozytywny wpływ zarówno na walory wizerunkowe, jak i bioróżnorodność tych terenów. Łąki kwietne nie tylko pięknie wyglądają, pachną, a nawet brzmią, ale mają także pozytywny wpływ na retencję wody, co jest szczególnie ważne na terenach miejskich. W akcję włączyli się także nasi pracownicy, którzy w ramach wolontariatu wysiewali łąki w Parku Lotników.

Domki dla owadów

Aktualnie prawie 7 tys. m kw. działek należących do Philip Morris Polska S.A. w Krakowie pokrywają łąki kwietne. Aby odwiedzającym je owadom zapewnić możliwość pozostania na tym terenie dłużej, wiosną zainstalowaliśmy dla nich siedem domków. Powstały one podczas warsztatów na temat owadów, które były przeprowadzone w naszym przedszkolu Misie Filipisie dla dzieci pracowników.

Zapylacze naszymi przyjaciółmi

Na konkurs fotograficzny o powyższej nazwie otrzymaliśmy wyjątkowo dużo pięknych zgłoszeń. Organizując konkurs dla pracowników, chcieliśmy im przypomnieć, jak ważną rolę w przyrodzie odgrywają owady zapylające.

DOBRE PRAKTYKI

Sprzątanie rzeki Dłubni oraz terenu projektowanego Parku Woźniców

Już od kilku lat włączamy się w akcje organizowaną przez naszego interesariusza: fundację EcoTravel, która dwa razy w roku zaprasza mieszkańców do sprzątania brzegów rzeki Dłubni. Cieszy fakt, że z każdą akcją odpadów wydaje się być mniej, niestety nadal znajdowane są opony, zużyte sprzęty, odpady budowlane, butelki, które nigdy nie powinny trafić na brzeg rzeki.

W czerwcu mieliśmy przyjemność wesprzeć akcję sprzątania terenu przyszłego Parku Woźniców. Razem z Zarządem Zieleni Miejskiej, radnymi i mieszkańcami dzielnicy XIV zbieraliśmy odpady z tego terenu, jednocześnie zapoznając się z planami zagospodarowania.

Dzień Ziemi

W ramach obchodów Dnia Ziemi co roku angażujemy pracowników w akcje promujące dbanie o dobrostan planety. Tym razem zaprosiliśmy Zarząd do posadzenia kilkudziesięciu drzew na terenie zakładu, a we współpracy z firmą Remondis odbyła się zbiórka elektroodpadów. Za udział w zbiórce rozdawane były sadzonki roślin. Podczas webinaru o roli bioróżnorodności w mieście opowiedzieli naszym pracownikom eksperci z Zarządu Zieleni Miejskiej.

Dzień Wody

Marzec był dla nas okazją do zgłębienia wiedzy na temat identyfikowanego jako największe ryzyko wodne problemu w Polsce, jakim jest **zanieczyszczenie wód powierzchniowych**. Ocena stanu wód wykonana przez Inspekcję Ochrony Środowiska wykazała, że ponad 90 proc. wód w rzekach ma zły stan. Wpływa na to wiele czynników, jednak każdy z nas może podejmować działania, np. poprzez włączanie się w akcje sprzątania, i w ten sposób wpłynąć na poprawę jakości wód. Poprzez wewnętrzne kanały komunikacji przypominaliśmy naszym pracownikom, że czysta woda nie jest nieskończonym zasobem, musimy o nią dbać, bo jest niezbędna do życia.

DOBRE PRAKTYKI

Nowe filtry wody na halach

W trosce o naszych pracowników produkcyjnych latem zamontowaliśmy na halach produkcyjnych siedem nowych filtrów do wody. Nawadnianie organizmu, kiedy temperatury są wysokie, jest szczególnie ważne, więc jesteśmy przekonani, że filtry wody zlokalizowane bliżej miejsc pracy będą chętnie używane. Do picia wody prosto z kranu zachęcaliśmy także poprzez kampanie informacyjne oraz przekazując podczas corocznej Konferencji Operacyjnej saturatory SodaStream.

Edukujemy we współpracy z Wodociągami Miasta Krakowa

W 2023 r. na jednym z cyklicznych spotkań seniorów, którzy pracowali w krakowskiej fabryce Philip Morris, gościliśmy przedstawiciela Wodociągów Miasta Krakowa, który zachęcał do picia wody prosto z kranu.

Udało nam się także zaprosić do przedszkola pracowniczego Misie Filipie aktorów współpracujących z wodociągami z przedstawieniem „Wyprawa Batyskafem. Misja Skratek”. Podczas spektaklu dzieci uczyły się m.in., czego nie powinny wrzucać do ścieków.

Spotkanie interesariuszy i warsztaty z dostawcami usług

Co roku spotykamy się z interesariuszami Sojuszu na Rzecz Gospodarki Wodnej, by rozmawiać i dzielić się doświadczeniami. Tym razem tematami przewodnimi była jakość wód powierzchniowych i podziemnych w regionie, zielona retencja w mieście oraz prezentacja akcji Czysta Dłubnia. Ze swojej strony mieliśmy okazję podzielić się realizowanymi w fabryce projektami oraz dobrymi praktykami agronomicznymi przy uprawie tytoniu.

Na warsztatach spotkaliśmy się także z przedstawicielami firm, z którymi na co dzień współpracujemy w fabryce. Mieliśmy okazję poznać opinię na temat wdrażanych przez nas rozwiązań i sugestie na temat tego, co możemy zrobić w przyszłości.

PLAN NA ROK 2024

PRZYKŁADY REALIZOWANYCH/PLANOWANYCH PROJEKTÓW

PROJEKT	DATA WYKONANIA	WYNIKI AWS	OPIS	CEL
Wsparcie wydawnictwa „Z życia łąk Nowohuckich”	Styczeń	 	Wsparcie finansowe wydruku i promocji publikacji Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida	Wydruk 500 szt. publikacji
Zwiększenie możliwości retencji wody	Grudzień		Instalacja zbiornika retencyjnego oraz rozważenie nowych możliwości w ramach transformacji	Poprawa retencji wody na terenie PMPL – instalacja zbiornika retencyjnego
Optymalizacja procesu chłodzenia suszarki tytoniu	Lipiec		Optymalizacja zużycia wody do procesu	Redukcja zużycia o 40 m sześć.
Dzień Wody – webinar dot. retencji wody dla pracowników	Marzec	 	Wzrost świadomości na temat możliwości retencionowania wody	Zaangażowanie 100 pracowników
Instalacja poidełek dla zwierząt	Lipiec		Dbałość o zwierzęta pojawiające się na terenie zakładu PMPL	Instalacja 2 poidełek
Konkurs fotograficzny dla pracowników „Woda w obiektywie”	Sierpień		Zainteresowanie pracowników tematem wody w artystycznym wydaniu	Zaangażowanie 50 pracowników
Poprawa warunków filtracji na mokrym odpylaniu	Grudzień		Wymiana mat filtracyjnych	Poprawa wydajności filtracji i jakości ścieków
Projekty we współpracy z interesariuszami	Cały rok	 	Sprzątanie rzeki Dłubni z Fundacją EcoTravel / spacer po łąkach Nowohuckich z OKN / wycieczka seniorów z WMK nad jezioro Dobczyckie	Poprawa jakości wód powierzchniowych/ wzrost świadomości na temat bioróżnorodności

ZRÓWNOWAŻONA UPRAWA TYTONIU I DOBRE PRAKTYKI AGRONOMICZNE (SUSTAINABLE TOBACCO PRODUCTION – STP)

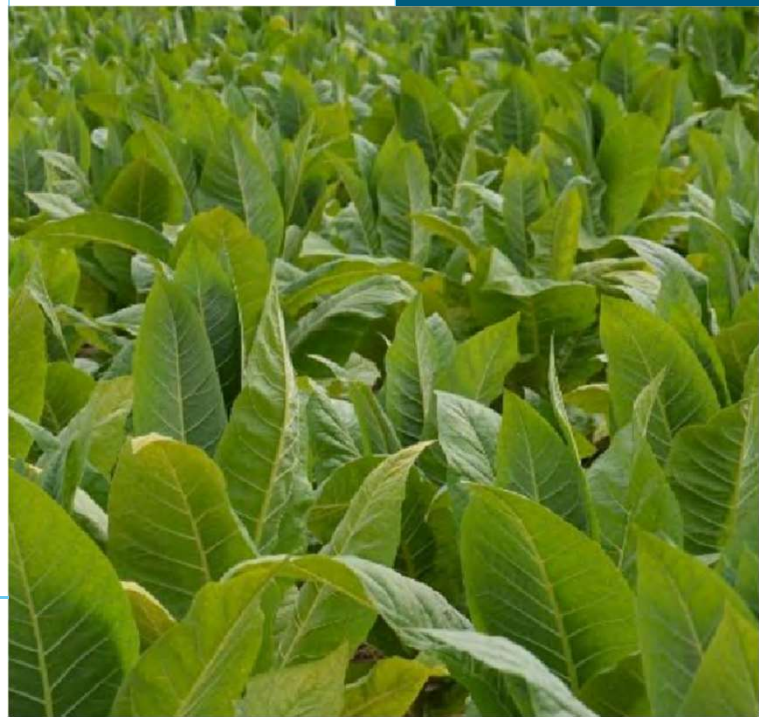
STP określa zrównoważoną produkcję tytoniu jako wydajną produkcję wysokiej jakości surowca w warunkach, które w jak największym stopniu ograniczają wpływ na środowisko naturalne i poprawiają warunki społeczno-gospodarcze społeczności zaangażowanych do jego produkcji.

STP określa zasady i kryteria, które powinny być spełnione przez wszystkich tych, którzy uprawiają i dostarczają tytoń do producentów STP.

Są one zorganizowane wokół czterech obszarów tematycznych:

- 1. Uprawa**
- 2. Środowisko**
- 3. Społeczeństwo**
- 4. Zarządzanie**

STP obejmuje też zdefiniowane najlepsze lokalne praktyki, według których plantatorzy są oceniani podczas sezonu uprawy. Ocena jest dokonywana na bieżąco przez doradców agronomicznych PMPL-T, a także przez podmioty zewnętrzne wskazane przez PMI.

ZRÓWNOWAŻONA UPRAWA TYTONIU I DOBRE PRAKTYKI AGRONOMICZNE (SUSTAINABLE TOBACCO PRODUCTION – STP)

Woda jest niezbędna dla wszystkich form życia i jest istotnym elementem produkcji rolnej. Musi być stosowana w odpowiednich ilościach i we właściwym czasie, aby osiągnąć jak najlepsze wyniki uprawy. Nawozy poprawiają wzrost roślin, środki ochrony je chronią, jednak te substancje mogą przechodzić do wód podziemnych lub cieków wodnych i wpływać na ekosystemy wodne.

Dlatego istotne jest, aby:

- Zarządzać zasobami wodnymi w taki sposób, aby nie doszło do zanieczyszczenia, a jakość została zachowana lub polepszona, jako minimum przyjmuje się zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, zarządzanie potencjalnym zanieczyszczeniem wody, wprowadzenie stref buforowych.
- Unikać aplikacji nawozów w czasie zwiększonego wypłukiwania i przygotowywania środków ochrony roślin w pobliżu cieków wodnych.
- Przechowywać agrochemikalia, nawozy czy obornik w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie wody.
- Zachować strefy buforowe podczas aplikacji środków ochrony roślin – min. 10 m od cieków i zbiorników wodnych.

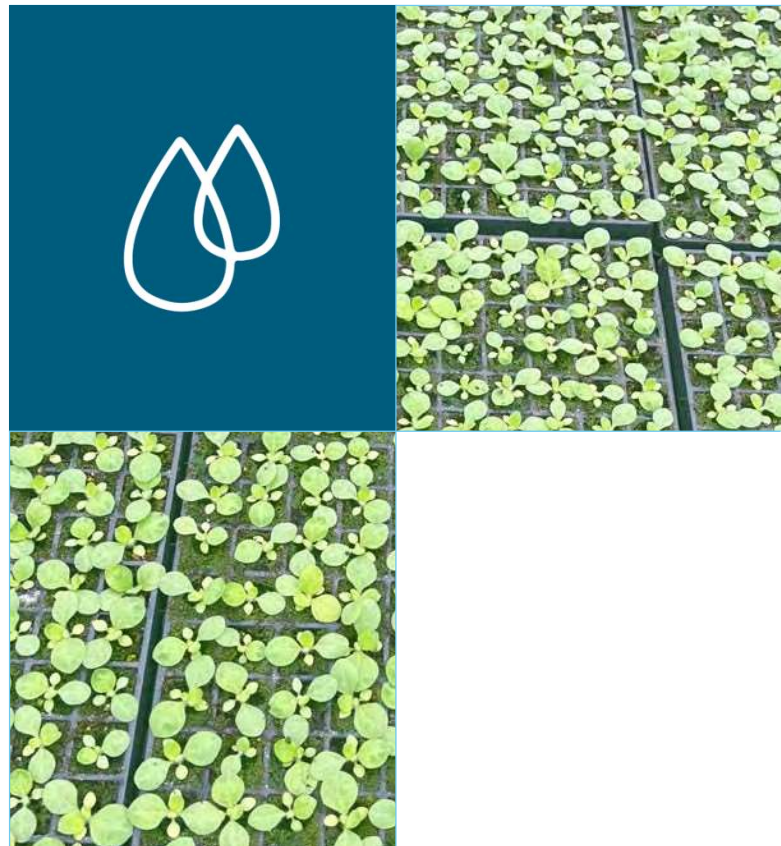
OCENA RYZYKA WODNEGO (WATER RISK ASSESSMENT)

PMPL-T regularnie podejmuje ocenę ryzyka dotyczącego wody w rejonach uprawy tytoniu na podstawie danych z uznanych instytucji, takich jak m.in: Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Badawczy, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Godpodarki Wodnej, Wody Polskie, oraz danych własnych zebranych podczas wizyt w gospodarstwach i na plantacjach rolników, od których kupuje tytoń.

Ocenię podlegają m.in:

- dostępność wód powierzchniowych i podziemnych,
- dostępność wody deszczowej (zmienność sezonowa, ryzyko występowania suszy, powodzi, lokalnych wymoków),
- wpływ użytkowania gruntów rolnych w górnym i dolnym biegu rzeki,
- zanieczyszczenia i skażenia wody,
- zarządzanie wodą.

Przeprowadzane są akcje informacyjne dla plantatorów, aby zwrócić ich szczególną uwagę na aspekty środowiskowe uprawy, w tym m.in zarządzanie zasobami wodnymi.

Aby ocenić wpływ zjawisk atmosferycznych na jakość i wielkość plonu, PMPL-T regularnie monitoruje i analizuje dane dostarczane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) oraz System Monitoringu Suszy Rolniczej (SMSR) IUNG i proponuje plantatorom działania zapobiegawcze m.in.:

- zbieranie wody deszczowej do podlewania rozsadnika,
- wdrożenie praktyk rolnictwa regeneratywnego,
- używanie odmian mniej wrażliwych na suszę,
- optymalny termin sadzenia,
- sadzenie na redlinach,
- strefy buforowe wokół zbiorników wodnych.

GOSPODARKA WODNA

PHILIP MORRIS | 2024